

11.6.2013

Ytp/2

Päätöshistoria

Ympäristöterveyspäällikkö 10.10.2012 § 84

HEL 2012-012655 T 11 02 00

Päätös

Toimija

Sepahan, Kolmas linja 28, 00530 Helsinki
y-tunnus 2304976-3

Kohde

Tallinnan Marketti, Kolmas linja 28, 00530 Helsinki

Ympäristöterveyspäällikön ratkaisu

Ympäristöterveyspäällikkö päätti antaa seuraavan elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen ja 59 §:n mukaisen päätöksen.

1. Myymälässä myynnissä olevat elintarvikkeet on varustettava suomen- ja ruotsinkielisillä pakkausmerkinnöillä.
2. Elintarvikealan toimijan on laadittava kirjallinen suunnitelma omavalvonnasta (omavalvontasuunnitelma), noudatettava sitä ja pidettävä sen toteuttamisesta kirjaa. Omavalvontasuunnitelma ja siihen liittyvä kirjanpito, on säilytettävä siten, että ne ovat valvontaviranomaisen tarkastettavissa.
3. Myymälässä olleet vanhentuneet elintarvikkeet tulee hävittää. Toimenpiteet tulee tehdä viranomaisvalvonnassa ja niissä on noudatettava sivutuoteasetuksen (EY) N:o 142/2011 vaatimuksia.
4. Elintarvikehuoneistossa henkilökunnan omaan käyttöön tarkoitettuja elintarvikkeita saa säilyttää ainoastaan työntekijöiden ruokailu- ja sosiaalityötiloissa tai ne on poistettava elintarvikehuoneistosta.

Määräaika

Ympäristöterveyspäällikkö päätti, että edellä mainitut toimenpiteet 1-4 on tehtävä 31.10.2012 mennessä.

Täytäntöönpano

Ympäristöterveyspäällikkö päätti määrätä, että elintarvikelain 55 §:n ja 59 §:n mukaisia määräyksiä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen (ympäristölautakunta) toisin määrää.

Asian liittyvät taustatiedot

Ympäristökeskukseen on tullut useita valituksia Sepahanin Tallinnan Marketin toiminnasta. Valitukset ovat koskeneet myymälässä myynnissä olleita vanhentuneita elintarvikkeita ja puutteellisia pakkausmerkintöjä. Valituksiin liittyvien tarkastuksien (9.3.2011, 15.11.2011 ja 7.6.2012) yhteydessä myymälästä on löytynyt vanhentuneita tuotteita, jotka toimija on hävittänyt omavalvonnassa. Tarkastuksilla on havaittu, että elintarvikepakkauksista on puuttunut suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät. Toimijaa on kehoitettu korjaamaan pakkausmerkinnät ensimmäisen kerran 30.4.2011 ja toisen kerran 6.7.2012 mennessä.

Tarkastuksella 14.9.2012 havaittiin että myymälässä oli myynnissä vanhentuneita elintarvikkeita. Tuotteista puuttuivat suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät. Myymälän takatilassa/varastossa oli pakastin, jossa oli vanhentuneita tuotteita ja elintarvikkeita, joissa ei ollut merkintöjä. Toimijan mukaan elintarvikkeet olivat tarkoitettu omaan käyttöön. Toimija hävitti omavalvonnassa pienen osan vanhentuneista tuotteista. Muut vanhentuneet ja ilman pakkausmerkintöjä olevat elintarvikkeet asetettiin väliaikaiseen käyttö- ja luovutuskieltoon 14.9.2012 (liite 1).

Kuuleminen

Toimijaa on kuultu elintarvikelain 55 §:n mukaisesta määräyksestä sekä 59 §:n mukaisesta elintarvikkeiden käyttöä ja hävitystä koskevasta päätöksestä 17.9.2012 päivätyllä kirjeellä (liite 2). Toimija on antanut vastineen määräaikaan mennessä (liite 3).

Vastineessaan toimija on todennut seuraavaa:

1. Elintarvikkeiden suomenkielisistä merkinnöistä 90 % on valmiina ja ruotsinkielisten pakkausmerkintöjen tekemisen hän aloittaa pian.
2. Elintarvikehuoneistossa on siivoushuone, mutta 14.9.2012 tarkastus hetkellä siivoushuone ei ollut käytettävissä, koska siivoushuoneen oven edessä on ollut tavaroita.
3. Omavalvontasuunnitelma on kadonnut tietokoneelta, mutta omavalvontakirjanpito on aloitettu uudestaan.
4. Osa väliaikaisessa käyttökiellossa olevista elintarvikkeista on toimitettu myymälään vanhentuneina. Asiasta on ilmoitettu tavarantoimittajalle tarkoituksena palauttaa vanhentuneet elintarvikkeet. Tavarantoimittaja oli luvannut hakea vanhentuneet elintarvikkeet.

Pakastimessa ilman pakkausmerkintöjä olevat elintarvikkeet on tarkoitettu omaan käyttöön. 6.7.2012 tehdyn tarkastuksen yhteydessä tarkastaja on kehottanut laittamaan omat ruoat omaan jääkaappiin tai pakastimeen, koska omia elintarvikkeita on säilytetty

myyntikalusteessa. Myymälään on tuotu omia elintarvikkeita varten oma pakastin.

Tarkastus 5.10.2012

Vastineen johdosta myymälään tehtiin tarkastus 5.10.2012 (liite 4). Tarkastuksella selvitettiin väliaikaisessa käyttökiellossa olevan pakastimen sisältö. Pakastimessa oli enimmäkseen muovipusseihin ja rasioihin pakattuja elintarvikkeita kuten marjoja ja kasviksia. Nämä elintarvikkeet olivat toimijan mukaan hänen omaan käyttöön tarkoitettuja. Pusseissa ja rasioissa olevat elintarvikkeet olivat suurimmaksi osaksi ilman pakkausmerkintöjä. Vastaavia tuotteita ei ollut myynnissä.

Lisäksi pakastimessa oli teollisesti pakattuja elintarvikkeita (pelmenejä, pakasteporkkana/vihannessekoitus), jotka on tarkoitus laittaa myyntiin. Osassa pakatuista elintarvikkeista parasta ennen päivämäärä oli ohitettu.

Lisäksi tarkastuksella todettiin, että elintarvikehuoneistossa oli käytettävissä oleva siivouskomero.

Toimijalla ei ollut esittää kirjallista omavalvontasuunnitelmaa, mutta toimija oli aloittanut omavalvontakirjanpidon.

Päätöksen perustelut

Ympäristökeskus on todennut Sepahanin omistamassa myymälässä tehdyissä tarkastuksissa, että suuresta osasta myynnissä olevista elintarvikkeista puuttuvat suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät ja myynnissä on ollut toistuvasti vanhentuneita elintarvikkeita. Neuvonnasta, opastuksesta ja kehotuksesta huolimatta Sepahan ei ole korjannut tarkastuksilla havaittuja epäkohtia. Koska Sepahan ei ole itse ryhtynyt toimenpiteisiin huoneistossa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi, on epäkohdan poistamiseksi tarpeen antaa elintarvikelain 55 §:ssä tarkoitettu määräys.

Elintarvikelain 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä epäkohdan poistettavaksi, jos elintarvike tai siitä annetut tiedot, elintarvikkeen tuotanto-, jalostus- tai jakeluvaihe, elintarvikehuoneisto tai niissä harjoitettava toiminta voivat aiheuttaa terveysvaaraa, vaarantaa elintarvikkeesta annettujen tietojen oikeellisuuden tai riittävyyden, johtaa kuluttajaa harhaan tai ovat muutoin elintarvikemääräysten vastaisia. Määräysten vastaisuus on määrättävä poistettavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Elintarvikelain 59 §:n mukaan valvontaviranomainen päättää, mihin tarkoitukseen elintarvikemääräysten vastaista elintarviketta voidaan käyttää tai mihin tarkoituksiin se voidaan luovuttaa, jos elintarviketta ei voi muuttaa määräysten mukaiseksi. Jos elintarvikkeen käyttö ei ole mahdollista, tai jos terveydelliset syyt tai elintarvikemääräykset edellyttävät, elintarvike on määrättävä hävitettäväksi.

Elintarvikelain 20 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on laadittava kirjallinen suunnitelma omavalvonnasta (omavalvontasuunnitelma), noudatettava sitä ja pidettävä sen toteuttamisesta kirjaa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1367/2011) 5 §:n mukaan omavalvontasuunnitelma ja siihen liittyvä kirjanpito, jotka voivat olla kokonaan tai osittain sähköisiä asiakirjoja, on säilytettävä siten, että ne ovat valvontaviranomaisen tarkastettavissa. Omavalvonnan kirjanpitoa on säilytettävä elintarvikkeen käsittelystä tai siihen merkityn vähimmäissäilyvyysajan päättymisestä vähintään yksi vuosi.

Elintarvikelain 1 §:n mukaan elintarvikelain tarkoituksena on varmistaa, että elintarvikkeista annettava tieto on totuudenmukaista ja riittävää eikä johda harhaan.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksen (1084/2004) 5 §:n mukaan pakolliset pakkausmerkinnät on tehtävä sekä suomen että ruotsin kielellä. Ruotsin kielen asemasta voidaan käyttää norjan- tai tanskankielisiä merkintöjä. Pakkaukseen on merkittävä ajankohta, johon asti elintarvike asianmukaisesti säilytettynä säilyttää sille tyypilliset ominaisuudet (parasta ennen). Mikrobiologisesti helposti pilaantuvan elintarvikkeen pakkauksessa ilmoitetaan vähimmäissäilyvyys ajankohdan sijasta viimeinen käyttöpäivä ja säilytysohje. Koska väliaikaiseen käyttökieltoon asetettujen elintarvikkeiden valmistajan määrittämä käyttöikä on päättynyt, ei niitä voi pitää elintarvikkeeksi kelpaavina.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1367/2011) 4 §:n mukaan elintarvikehuoneistossa työntekijöiden omia elintarvikkeita saa säilyttää ainoastaan työntekijöiden ruokailu- ja sosiaalityötiloissa.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

1. Väliaikainen kieltopäätös 14.9.2012
2. Kuuleminen elintarvikelain 55 §:n mukaisesta määräyksestä ja elintarvikkeiden käyttöä ja hävitystä koskevasta päätöksestä HEL2012-012655
3. Toimijan vastine kuulemiseen, HEL2012-012655
4. Tarkastuspöytäkirja 5.10.2012

Sovelletut oikeusohjeet

Elintarvikelaki (23/2006) 1 §, 9 §, 20 §, 49 §, 55 §, 59 §, 74 §, 78 §
Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus pakkausmerkinnöistä
(1084/2004) 5 §, 6 §, 34 §, 36 §
Hallintolaki (434/2003) 33 §, 34 § ja 36 §
Maa- ja metsätalousministeriön asetus ilmoitettujen
elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta
(1367/2011) 3 §, 4 §, 5 §
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 142/2011

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.

Voimassaoloaika

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöksen tiedoksianto

Pöytäkirjanote valmistelijalle ja haastetiedoksiantona toimijalle.

Mahdolliset jatkotoimenpiteet asiassa

Mikäli epäkohtia ei ole korjattu määräaikaan mennessä, ympäristölautakunnalle tullaan esittelemään päätösehdotus, jossa ympäristöterveyspäällikön antamaa määräystä tullaan tehostamaan uhkasakolla. Uhkasakko tulisi tässä tapauksessa olemaan 5000 euroa.

Lisätiedot

Anni Järveläinen, terveystarkastaja, puhelin: +358 9 310 32046
anni.jarvelainen(a)hel.fi
